N°. 2449. 1855.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk.
Brieven, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

WOENSDAG 16 MEI.

AMSTERDAM, 15 Mei.

Vervolg van de memorie van beantwoording der Regering van het verslag der Tweede Kamer over het voorstel van wet: afschaffing van den accijns op het gemaal en gedeeltelijk vervanging daarvan door eene heffing bij hoofdelijken omslag:

»De minderheid heeft gewezen op de onzekerheid of de Staats inkomsten in het volgende jaar hetzelfde hooge cijfer zullen bereiken als in 1853 of in 1854 het geval is geweest. De Regering geeft volkomen toe dat in dit opzigt altijd onzekerheid zal blijven bestaan: niemand is bij magte te voorspellen niet alleen wat een volgend jaar, maar zelfs wat de dag van morgen zal opleveren. Zij meent echter bescheidenlijk te moeten opmerken, dat, indien eene volstrekte zekerheid in dat opzigt als een onmisbaar vereischte wierd aangenomen om tot afschaffing of vermindering van belasting te kunnen overgaan, men nimmer daartoe zou kunnen geraken. Zij gaat dus uit van het standpunt, in den aanvang der 2de paragraaph door de Kamer zelve aangenomen, dat de zaak moet onderzocht worden, afgescheiden van alle beschouwingen aan de politieke verwikkelingen in het buitenland ontleend, en meent alsdan de zaak voldoende te kunnen verdedigen. Het geheele wets-ontwerp rust op de veronderstelling dat ons land blijft in den toestand waarin het zich thans bevindt.

»Men heeft gewezen op de mogelijkheid dat omstandigheden als die van 1848 zich weder zouden kunnen voordoen. Hoewel die mogelijkheid bestaat en altijd zal blijven bestaan, zoo vermeent de Regering echter niet dat zulks op zich zelf van alle vermindering van lasten mag terughouden. Zij neemt de vrijheid hierbij op te merken, dat de herinnering aan dit voor vele Staten zoo noodlottige jaar ook hare bemoedigende zijde heeft, daar het tekort, alstoen ontstaan, al zeer spoedig uit de overschotten der vroegere en volgende dienstjaren heeft kunnen gedekt worden. Indien werkelijk de Regering zich te veel had laten wegslepen door de gunstige uitkomsten van 1853 en 1854, dan zou zij zeker niet geheel van overijling zijn vrij te pleiten. Doch zij meent te mogen wijzen op de geregelde toename van vele belastingen, niet in twee, maar over een niet onbelangrijk aantal jaren, en op de voordeelige saldo's welke daarvan het gevolg zijn geweest. Uit de finantieële beschouwingen die verder zullen volgen, hoopt de Regering dat de overtuiging zal ontstaan, dat zij geenszins den weg bewandelt die vroeger tot tekorten geleid heeft, door namelijk tegenover eene te lage raming van uitgaven de vermoedelijke opbrengst der middelen te zeer op te drijven.

»Men heeft de vraag gedaan, of de algemeene opbrengst der reeds zoo hoog opgedreven belasting op het gedistilleerd niet zou lijden door de opcenten met twaalf te vermeerderen. De Regering koestert deze vrees niet; zij gelooft niet dat de verhooging eener belasting, die reeds 48 opcenten heeft, met nog 12 opcenten — waardoor dus het geheele bedrag der belasting maar met een twaalfde wordt vermeerderd, — zoodanig eenen invloed op den prijs van het belaste voorwerp zal uitoefenen, dat daardoor het verbruik, hetwelk ten slotte meestal slechts met zeer kleine hoeveelheden plaats vindt, merkbaar zal verminderen.

»Evenzoo vermeent zij dat de suikerbelasting zonder schade de beoogde vermeerdering kan dragen. Wanneer deze Memorie van Beantwoording aan de leden wordt rondgedeeld, zal waarschijnlijk het wets-ontwerp tot verhooging van den accijns op de suiker reeds ter kennisse der leden van de Kamer zijn gekomen. Zij zullen daaruit vernomen hebben de gronden waarop dat ontwerp rust, en tevens gezien hebben, dat dit ontwerp den 1sten October van dit jaar in werking zou moeten treden, om over 1856 de beoogde verhooging van inkomsten aan de schatkist te verzekeren.

»De tegenstanders van de afschaffing van belasting op grootere schaal hebben in de tweede plaats de aandacht gevestigd op de onzekerheid der Oost-Indische baten. De Regering geeft gaarne toe dat deze baten in de eigenschap deelen van alle belastingen, van namelijk onzeker te zijn. Zij voegt er zelfs bij, dat er zeer veel zou kunnen gedaan worden — waartoe zij echter niet verlangt mede te werken — om die inkomsten meer onzeker te maken dan zij thans zijn. Zij ontkent geenszins dat de oogst en de prijs der koloniale producten, en in de eerste plaats van de koffij, op het bedrag dier baten een beslissenden invloed kan uitoefenen. Doch zij mag tevens niet nalaten dankbaar te wijzen op de bemoedigende uitkomst der laatste jaren, welke niet alleen de gelegenheid heeft geschonken jaarlijks de gewone bijdrage uit de koloniale kas aan het moederland te schenken, doch daarenboven eenige millioenen daarin deed vloeijen die nuttig tot schulddelging zijn besteed, terwijl bovendien drie en twintig millioen ter zijde konden gehouden worden om tot herstel van het Indische muntwezen te worden aangewend. Mogten nu al, zoo als voorspeld wordt, de kosten der Indische huishouding toenemen, de emancipatie der slaven in de West Indische kolonien tot stand komen, dan mag aan de andere zijde herinnerd worden, dat voor volgende jaren waarschijnlijk niets meer voor het herstel van het muntwezen zal behoeven afgezonderd te worden, en dus het vooruitzigt bestaat dat die gelden op eene nuttige wijze voor andere onderwerpen kunnen worden besteed, of tot aanvulling zouden kunnen dienen, indien onverhoopt andere bronnen van 's lands inkomsten minder mild dan thans mogten vloeijen.

»In de derde plaats heeft men opgemerkt dat de Regering bij hare berekeningen is uitgegaan van eene onderstelling, die zich bezwaarlijk laat aannemen, dat namelijk de Staatsbegrooting voor 1856 geen hooger cijfer dan die voor 1855 zal behoeven. Men wees daarbij op eene verhoogde uitgave voor Marine. Uit de begrooting voor dit departement, onlangs aan de Staten-Generaal aangeboden, en uit de toelichtingen daarbij gevoegd, blijkt voldoende dat de Regering van gevoelen is, dat, wil men werkelijk perk en paal stellen aan den staat van verval waarin 's lands vloot verkeert, men gedurende eene reeks van jaren daarvoor meer geld zal moeten besteden dan in den laatsten tijd het geval is geweest. Daar die marine echter ook voor een aanzienlijk gedeelte zal dienen voor de dienst en tot beveiliging der koloniën, meent de Regering dat billijkerwijze daarvoor dan ook een gedeelte der vrijvallende baten van de overzeesche bezittingen mogen bestemd worden.

»De Regering zag met genoegen door de Tweede Kamer erkend, dat de hooge prijs der levensbehoeften meer en meer verhooging der jaarwedden van de ambtenaren van minderen rang noodzakelijk zal maken.

»Bij afschaffing van den accijns op het gemaal hoopt men, voor zooveel het departement van Finantiën betreft, dit doel te bereiken, zonder het eindcijfer van het IXde Hoofdstuk B der begrooting te verhoogen, door namelijk van lieverlede het aantal ambtenaren te verminderen, doch de overblijvenden meer en beter in verhouding tot de tegenwoordige behoeften te bezoldigen. Wat de kosten betreft die eene verbeterde wetgeving op het onderwijs voor den Staat zal veroorzaken, het is moeijelijk een oordeel daarover uit te brengen zoolang die wetgeving niet is vastgesteld. Evenmin laat zich voorspellen of voor suppletoire begrootingen in 1856 aanzienlijke sommen beschikbaar zullen moeten gehouden worden. De verwijzing naar het voorbeeld der vijf voorstellers der afschaffing van de belasting op de brandstoffen komt in zooverre de Regering minder juist voor, omdat hier eene verwarring schijnt plaats te vinden tusschen de dienstjaren 1855 en 1856. Over het eerste dienstjaar zullen suppletoire begrootingen worden aangeboden voor den Rhijnspoorweg en andere onvermijdelijk geworden uitgaven, en daarbij tevens worden opgenomen de uitgaven, die het gevolg zijn van den watersnood, waardoor een aanzienlijk gedeelte van ons Vaderland is geteisterd geworden. Al deze uitgaven echter zullen gereedelijk kunnen bestreden worden uit de gelden welke als batige saldo's van de vorige dienstjaren in 's Rijks schatkist voorhanden zijn, en kunnen dus voor het dienstjaar 1856 buiten beschouwing blijven.

»Blijkens het verslag heeft men in sommige der afdeelingen getracht door cijfers aan te toonen, dat de berekening, door de Regering op blz. 4 der Memorie van Toelichting gemaakt, op onjuiste grondslagen berust.

»Tot staving daarvan werd aangevoerd, dat de Regering niet de *geraamde* maar de *wezenlijke* opbrengst der belasting op het gemaal had moeten aftrekken. De Regering moet de vrijheid nemen hier tegenover te stellen, dat bij de raming der middelen voor 1856, volgens de gewone wijze van handelen, moet gelet worden op de werkelijke opbrengst van 1854. Deze was nu voor het gemaal (hoofdsom en opcenten, met inbegrip van 10 ten honderd collectief zegel) *f* 4,577,964.41. De opbrengst der tonnegelden van de zeeschepen was (hoofdsom en opcenten) *f* 514.901.57. Het totaal der opbrengst dier twee middelen in 1854 was dus *f* 92,865.98 boven de raming door de Regering voor 1856 gemaakt. Doch hierbij moet men niet uit het oog verliezen, dat de Regering met regt die *f* 92,865,98 buiten beschouwing mogt laten, daar zij de geheele opbrengst der middelen voor 1856 acht tonnen gouds beneden de werkelijke opbrengst van 1854, voor zooverre die in Januarij bekend was, geraamd heeft. Had zij het volle bedrag van *f* 60,800,000 in berekening gebragt, dan zou zij ook de som van *f* 5,092,865.98, in plaats van *f* 5,000,000 hebben moeten aftrekken: thans kon zij zich tot de laatste bepalen.

»Met de berekening op bladzijde 6 van het verslag medegedeeld kan de Regering zich geenszins vereenigen. Volgens dezelve zou er een tekort van minstens *f* 2,200,000 voor de dienst van 1856 moeten ontstaan. Bij die berekening, uitgaande van de veronderstelling dat de afschaffing van den accijns op het gemaal en van het tonnegeld der zeeschepen een verlies van *f* 5,200,000 aan de schatkist zal berokkenen, vraagt men: »wat staat daarentegen over?" en brengt dan daarbij in de eerste plaats in compensatie de som van *f* 1,088,093,46, sedert 1850, aan renten bespaard. Dus doende komt men in eene vergelijking niet met het dienstjaar 1854, maar met 1850 en dan moet men niet alleen de rentebesparing en de nieuwe middelen door de Regering voorgesteld in berekening brengen, maar ook de vermeerderde opbrengst van de middelen die niet afgeschaft zijn. Wanneer men dat bedrag voegt bij de som van *f* 3,762,313.46, dan zal men tot geheel andere uitkomsten geraken. De Regering zal echter thans deze berekening niet op den voet volgen, ten einde geene verwarring te doen ontstaan. Om deze voor te komen meent zij dat het eenvoudige standpunt niet moet verlaten worden, namelijk vergelijking van een volgend dienstjaar met een voorgaand, dus hier van 1856 met 1854.

»Dit bezwaar heeft de Regering ook tegen de berekening, op de 7de bladzijde medegedeeld. Aldaar gaat men uit van het jaar 1853 en komt tot het besluit, dat bij aanneming van het tegenwoordige voorstel, een half millioen te kort zal komen, zonder nog te rekenen op meerdere uitgaven voor Marine. Doch daarbij wordt uit het oog verloren, dat vele middelen in 1853 belangrijk minder dan in 1854 hebben opgebragt, zoo als bijv. de suiker, die ruim *f* 153,000, en het zout dat *f* 80,000 minder opbragt, daar de verbeterde wetgeving eerst over 1854 hare volle werking heeft gehad; terwijl de indirekte belastingen in 1853 de hoogstaanzienlijke som van ongeveer *f* 1,225,000 minder hebben opgebragt. Alhoewel nu tegen het laatste met reden kan aangevoerd worden, dat de registratie- en successieregten in het vorige jaar eene buitengewone hoogte bereikt hebben, zoo mag echter daarbij gewezen worden op de omstandigheid dat de drie eerste maanden van dit jaar die van het vorige jaar nog vooruit zijn, waardoor de nadeelige invloed, dien de langdurige vorst op de opbrengst der in- en uitgaande regten en de scheepvaartregten noodwendig moest uitoefenen, op het totaal der opbrengst van de middelen in de drie eerste maanden dezes jaars naauwelijks merkbaar is.

»Doch ten slotte mag de Regering ook niet onopgemerkt laten, dat in de bedoelde berekening het totaal der middelen van 1856, in vergelijking met die van 1853, wordt verminderd met *f* 400,000 wegens de opbrengst van de inkomende regten op de granen, thans tijdelijk afgeschaft. maar die (zoo als het verslag zegt) wel niet ligt op nieuw zullen worden ingevoerd. Tegen deze aftrekking heeft de Regering eene tweeledige bedenking. Vooreerst, dat de inkomende regten op de granen reeds met den 21 Sept. 1853 zijn verminderd, zoodat men niet kan aannemen

dat in dat jaar het volle bedrag der inkomende regten op de granen zijn betaald. Ten tweede, dat de Regering [illegible] geacht wil worden zich te verbinden, om wanneer het tegenwoordige tijdvak van verminderde regten zal verstrijken, eene nieuwe verlenging daarvan voor te dragen. Zij wenscht geheel vrij te blijven om in dezen naar bevind van zaken te handelen.

»Wanneer men dit alles in het oog houdt, dan meent de Regering tot het besluit te mogen komen, dat de vergelijking tusschen 1853 en 1856, zoo als die op bladz. 7 van het verslag wordt voorgedragen, tot geene juiste gevolgtrekkingen leidt, en allerminst daaruit besloten kan worden dat de raming der Regering, onverminderd de meerdere uitgaven voor Marine, tot een tekort van een half millioen zou moeten leiden.

»De berekening der Regering komt haar voor den toets der voorzigtigheid te kunnen doorstaan. Ten einde zulks nader te doen blijken stelt zij tegenover de berekeningen in het voorloopig Verslag voorkomende, de volgende, waaruit blijkt, dat, met eene niet bovenmatig groote bijdrage uit de koloniale kas, de voorstellen tot verbetering onzer Marine gelijktijdig kunnen uitgevoerd worden met de thans voorgedragen afschaffing van den accijns op het gemaal.

»Nadat den 13 Febr. het thans in behandeling zijnde ontwerp werd aangeboden, is gebleken dat de opbrengst der middelen in 1854, welke som, voorzigtigheidshalve op ƒ60,800,000 was gesteld, nog eenigzins hooger is geweest. Voor zooverre thans bekend is bedroeg deze ƒ61,102,717.08. Bij de onzekerheid echter of de middelen over 1856 evenveel zullen opbrengen als in 1854, gebiedt de voorzigtigheid deze som minstens met ƒ600.000 te verminderen, waardoor die opbrengst voor het volgende jaar kan geraamd worden op ƒ60,502,717.08.

»Hierbij moet nu gevoegd worden, ingevolge de aanhangig zijnde voorstellen:

12 meerdere opcenten op binnen- en buitenlandsch gedistilleerd	ƒ	374 220.00
meerdere opbrengst van den suiker-accijns	»	500,000.00
opcenten op eenige bestaande belastingen	»	1,500,000.00
gewone bijdragen uit de overzeesche bezittingen	»	14,500,000.00
		ƒ77,376,937.08

»Daartegen moeten hiervan afgetrokken worden de opbrengst over 1854 van het

tonnegeld der zeeschepen	ƒ 514,901.57	
id. van den accijns op het gemaal	» 4,577,964.41	
		» 5,092,865.98
dan blijft de vermoedelijke opbrengst der middelen over 1856		ƒ72,284,071.10

»De oorspronkelijke begrootingen der uitgaven van de verschillende hoofdstukken voor 1855, met uitzondering van die van Marine, bedragen ƒ66,164,698.79½

Die voor Marine wordt voor 1856 en volgende jaren geraamd op ongeveer	» 8,203.000.00
	ƒ74,367,698.79½
»Daarentegen kan men rekenen dat zonder onvoorziene omstandigheden de rentelast, gedurende het jaar 1855, zal kunnen verminderd worden met	» 600,000.00
blijft	ƒ73,767,698.79½

»Wanneer men nu aanneemt, zoo als in de bedoeling der Regering ligt, dat tot goedmaking der buitengewone uitgaven tot herstel der marine, uit de koloniale middelen een jaarlijksch subsidie zal worden afgezonderd van ƒ1,500,000, dan klimt daardoor het bedrag der middelen tot ƒ73,784,071.10 en is dus het evenwigt tusschen uitgaven en inkomsten hersteld. Indien men nagaat dat over de dienstjaren van 1851 tot en met 1854 is afgezonderd geworden eene som van ƒ21,243,545.71, en voor het jaar 1855 bovendien nog is gereserveerd een bedrag van ƒ2,000,000 tot herstel van het muntwezen van Nederlandsch Indië, of gemiddeld over vijf jaren ruim vier en een half millioen 's jaars, en dat desniettegenstaande ook nog belangrijke sommen in 's Rijks schatkist zijn gestort, boven en behalve de gewone bijdrage van ƒ14,500,000, dan schijnt men zonder eenige overdrijving eene bijdrage van anderhalf millioen tot herstel der marine uit dezelfde bron te mogen verwachten.

»Tegen bovenstaande berekening zal waarschijnlijk deze bedenking gemaakt worden, dat, namelijk de inkomsten met de uitgaven in evenwigt zijnde, geene gelden beschikbaar blijven voor eventuele suppletoire begrootingen.

»Hierop kan echter geantwoord worden, dat vooreerst niets verhindert, dat de inkomende regten op de granen, die men, wanneer de omstandigheden zulks gedoogen, den 1sten October weder in werking kan laten treden, en dat suppletoire begrootingen, eerst in den loop van het dienstjaar aangeboden wordende, men alsdan ook kan beoordeelen in hoeverre de renten der schuld, die voor een bedrag van ƒ416,500 zijn uitgetrokken, geheel of ten deele zullen vrijvallen; terwijl eindelijk de bepaling, dat de vrijvallende renten der nationale schuld, gedeponeerd tot waarborg der muntbiljetten, alleen dan tot schuld delging worden gebruikt wanneer de toestand der schatkist zulks toelaat, ook voor onvoorziene en onverhoopte behoeften nog altijd eene zekere ruimte overlaat.

»Terwijl de Regering het verder overtollig acht de redeneringen te volgen van die leden, welke het voorstel der Regering uit een financiëel oogpunt zeer aannemelijk achten, zoo heeft daarbij echter eene zinsnede hare aandacht getroffen, die zij meent niet met stilzwijgen te mogen voorbijgaan.

»Eenige leden hebben namelijk beweerd, dat de ondervinding, ook der laatste tijden, geleerd heeft, dat de Regering bij het genot van te rijke inkomsten ligt tot overdrijving der Staatsuitgaven, of zelfs tot het doen van overbodige uitgaven wordt verleid.

»Deze aantijging, die bij de behandeling der begrooting ook gedurig door de tegenstanders der Regering op den voorgrond is gesteld, doch door geene afdoende bewijzen werd gestaafd, ziet de Regering thans in dit verslag tot haar leedwezen weder daarheen geworpen. Zij zal thans niet weder in beschouwingen treden om de ongegrondheid van dit verwijt te betoogen. Zij bepaalt zich tot de verklaring, dat, alhoewel zij toestemt dat te groote ruimte van middelen ligt kan uitlokken tot overdrijving van Staatsuitgaven, en dus ook in dit opzigt afschaffing van belasting hare nuttige zijde heeft, zij ten eenen male moet ontkennen, dat deze omstandigheid haar ooit verleid heeft tot het doen van overbodige uitgaven.

»§ 3. Blijkens het verslag heeft het een punt van overweging in de afdeelingen uitgemaakt, in hoeverre het wenschelijk moest geacht worden, de afschaffing van den accijns op het gemaal vooraf te doen gaan door eene wet van beginselen. Daarbij is gewezen op de wet van den 12den Julij 1821.

»De Regering ontkent geenszins dat eene vaststelling der beginselen, waarnaar in het vervolg het belastingstelsel van een land geregeld of gewijzigd zal worden, hare zeer nuttige zijde heeft. Zij deelt niet in het gevoelen van die leden, welke het tot stand komen van eene wet van beginselen als eene hopelooze zaak meenen te moeten beschouwen. Zij is overtuigd dat de Volksvertegenwoordiging hare medewerking tot zoodanige wet niet zou weigeren, indien zij door de Regering wierd voorgedragen. Doch zij ontveinst zich geenszins de moeijelijkheden aan het tot stand komen van zoodanige wet verbonden, waarvan de behandeling eenen zeer aanzienlijken tijd zou vorderen. En nu heeft zij zich zelve afgevraagd, of het nut, daardoor te verkrijgen, zou vergoeden de groote bezwaren aan het maken van zoodanige wet verbonden.

»Zoo zij meende deze vraag ontkennend te moeten beantwoorden, dan vindt zij daarvoor in de eerste plaats aanleiding in het belangrijke geschiedkundig vertoog dat in de 3de paragraaph van het verslag wordt aangetroffen, en waaruit voldoende blijkt, dat het doel hetwelk men zich in 1821 voor oogen had gesteld, toch niet is bereikt geworden. Terwijl men op den voorgrond had gesteld, dat het aantal opcenten gelijk zou zijn voor alle belastingen, en dat wanneer dat aantal tot 25 was geklommen, de verpligting bestond nieuwe middelen in te voeren, biedt niet alleen (zoo als het verslag zich uitdrukt) de wet op de middelen jaar op jaar eene zeer groote verscheidenheid in het bedrag der opcenten aan, en vertoont daarvan als het ware eene staalkaart, maar zijn deze bij zeer belangrijke middelen bovendien thans tot 28, 38 en 48 gestegen, terwijl in 1831 eenige dier opcenten tot 75 waren geklommen. De belasting op het gemaal werd in 1829 afgeschaft om in 1833 op nieuw te worden ingevoerd. De belastingen op de zeep en die op den turf en op de steenkolen, in de oorspronkelijke wet van 1821 niet vermeld, werden in 1832 en 1833 in ons belastingstelsel opgenomen. Wanneer men nu nog al de bijzondere bepalingen onzer verschillende belastingwetten ter toetse brengt aan de beginselen in 1821 vastgesteld, dan bespeurt men dat in de toepassing zeer dikwijls moest afgeweken worden van de beginselen oorspronkelijk op den voorgrond gesteld. Het tarief der regten van in- en uitvoer levert daarvan o. a. een afdoend bewijs. (*Vervolg morgen.*)

De Kommissie van Rapporteurs voor het ontwerp van wet, tot afschaffing van den accijns op het gemaal is, na kennis te hebben genomen van de memorie van Beantwoording, door den minister van Finantien onder dagteekening van den 11den Mei jl. ingezonden op het Voorloopig Verslag wegens dat wets-ontwerp, alsmede van het gewijzigd wetsvoorstel, bij die memorie gevoegd, eenparig van oordeel, dat te dezer zake eene nieuwe overweging in de afdeelingen gevorderd wordt.

Zij is tot deze beslissing gekomen, op grond dat het gewijzigd wetsvoorstel ten aanzien van twee hoofdpunten ten eenen male afwijkt van het oorspronkelijk ontwerp. Bij dat gewijzigd ontwerp wordt toch ten eerste voor het middel, dat tot gedeeltelijke vervanging zou hebben gestrekt van hetgeen 's Rijks schatkist bij de afschaffing van den accijns op het gemaal zou derven, eene geheel andere voorziening in de plaats gesteld; en wordt ten tweede de bevoegdheid der gemeenten tot heffing eener plaatselijke belasting op het gemaal op eene van het oorspronkelijke ontwerp verschillende wijze geregeld.

Van de vijf duizend nommers ingezonden naar de parijsche wereldtentoonstelling, zijn, volgens een parijsch brief aan den antwerpschen *Précurseur*, nº. 1571—17 nederlandsche voortbrengselen. Het aantal uit ons la gezonden schilderstukken is 100.

De stad Maastricht, welke bijzonder merkwaardig door hare oude gebouwen, hare kerken, torens, poort en andere civiele en militaire monumenten, wordt lengskens van deze door afbraak beroofd. Sedert vijfti jaren zijn er twee kerken met torens in den spitsboge stijl, eene zeer oude poort, een oude boog der bru deelen van kerken en andere gebouwen, zonder gegron reden vernield. Op deze wijze voortgaande, is het de beurt aan de fraaije St. Martenskerk, welke, weerwil der verklaringen van de kommissie tot bewak van gedenkteekenen tot behoud van dit monument, een daags zal geslecht worden. (*Hbl.*)

Men meldt ons uit 's Hertogenbosch dato 11 Mei. V eene zeer geachte zijde zijn wij in staat gesteld, o volgenden zeer belangrijken staat mede te deelen, v de grootte der polderdistricten, langs de zuidzijde d rivier de Maas gelegen, alsmede van het aantal bunde die daarin met 1 April nog geïnundeerd waren:

Aanduiding der polderdistricten.	Grootte der polderd. in bunders	Geïnun opperv in bu
1. De pold. tusschen Grave en den Groenendijk	3740	30
2. De polders tusschen den Groenendijk en de Teeffelsche en Ossemeerkade met Teeffelen	2240	133
3. De vier Maaspolders	8660	866
4. De vereenigde polders van Engelen, Bokhoven, Hedikhuizen en Vlijmen	1890	189
5. De pold. in de omstreken van 's Hertogenbosch	2400	240
6. De polders in de Langstraat van Drunen tot Raamsdonk . . .	2470	99
7. De polders in het land van Heusden	5460	284
8. De polders in het land van Altena	6000	490
	32860	2260

Het zal wel overbodig zijn hier iets bij te voegen. (*N. R. Ct.*)

In een vorig nommer deelden wij mede, dat er Utrecht door den heer v. d. Wal Bake, muntmeeste grond is aangekocht voor den aanbouw van een muntgebouw voor particuliere rekening.

De *Pr. Utr. Crt.* zegt, dat die grond buiten de W tevrouwenpoort gelegen is, naast den tuin *Tivoli*, eigendom van prof. Lidth de Jeude; dat de teekenin reeds worden gemaakt voor het uitgestrekte gebouw, er zal worden daargesteld, en dat wordt opgerigt voor slaan van de Indische koperen munt, waartoe in de mu gebouwen aldaar geen genoegzame ruimte aanwezig schi (*R. C.*)

Zijne Majesteit de Koning der Nederlanden is 13 de 's middags omstreeks 12 uur, op zijne reis naar Luxemb Keulen gepasseerd. Alle schepen in de haven, de landi bruggen enz. waren rijk met vlaggen versierd, inzon heid in hollandsche kleuren, en militaire muziek w het prachtige koninklijke stoomjagt, waarop zich de ho reiziger bevond, aan den oever van den Rijn ontvang De generaals, het korps officieren, de hoofden der o heden enz. begroetten Z. M. op het schip, hetwelk kort oponthoud zijne reis Rijnopwaarts voortzette.

Men leest in den *Noord Brabander*:

»Men meldt uit Tilburg, 12 Mei:

»Te Hilvarenbeek schijnt eene groote koelheid of eenigheid tusschen de Protestanten en de Katholieke bestaan. Reeds meermalen waren twist, verwijtingen tusschen hen ontstaan; later wilden de Protestanten drukkelijk dat de begraafplaats voor de Katholieken bui het dorp zou gevestigd worden, waardoor de verdeeldh nog aangegroeid is zoodanig dat de gevolgen welligt vaarlijk kunnen worden.

»Men verneemt dat de processie van Oirschot, Die en environs naar de zoogenaamde Oirschotsche k wettig gesupprimeerd is, en de officier van justitie te dier plaatse tot onderzoek begeven heeft.«

's GRAVENHAGE, 14 Mei. Volgens berigt van Za voort is in den nacht van Zaturdag op Zondag de kett gebroken, waaraan Zr. Ms. stoomschip *Cycloop* aldaar vlot water voor anker lag. Het schip is daardoor we op strand geraakt; men vleit zich echter, dat de hoo met een hoogen vloed weder vlot zal komen.

— De *Utrechtsche Courant* meldt, dat Z. K. H. P Frederik bedankt heeft voor het mandaat als lid der Ee Kamer van de Staten Generaal, H. D. door de Provinc Staten van Groningen aangeboden.

— Aanstaanden Zondag zal in de Roomsch-Katholieke kerk op het Binnenhof, ten 10½ ure, in eene plegtige Hoogmis de Onbevlekte Ontvangenis van de H. Maagd Maria worden ingezegend, en als een kerkelijk geloofspunt worden bevestigd; des avonds zal er in genoemde kerk eene predikatie plaats hebben. Ook in de overige Roomsch-Katholieke kerken zal dat feest op dien dag godsdienstig gevierd worden.

MIDDELBURG, 12 Mei. De heer B., commies aan het postkantoor alhier, wiens aanhouding te Rotterdam wij in ons laatst voorgaand nommer vermeldden, is heden avond per stoomboot alhier aangekomen en gevankelijk naar het huis van arrest overgebragt. *(H.)*

ALKMAAR, 13 Mei. Ter kaasmarkt van den 11 dezer waren aanwezig 313 stapels kaas, wegende te zamen 64620 Nederl. ℔. De prijs was: kleine *f* 23.75, middelbare *f* 24 per 50 Ned. ℔.

DINXPERLOO, 13 Mei. Met kracht wordt er thans aan de baan voor den spoorweg van Arnhem naar Oberhausen gewerkt. Reeds is men voorbij Milligen (2 uur van hier) daarmede gevorderd. Verscheidene werklieden vertrekken van hier, om daaraan te arbeiden, uitgelokt door de hooge daggelden, dewijl een goed arbeider met de schop dagelijks *f* 1.10 a *f* 1.20 en iemand, die met kar en paard goed kan omgaan, dagelijks *f* 1.30 a *f* 1.50 kan verdienen. Daar er nog ca. 200 arbeiders met de schop en 60 die bekwaam zijn om met kar en paard om te gaan, bij zoodanige werken geplaatst kunnen worden, zoo is het te vreezen, dat meerdere werklieden van hier daarheen zullen vertrekken en men spoedig alhier daaraan gebrek zal hebben.

Men leest in de Tweede Editie van het *Handelsblad*:

LONDEN, 15 Mei. In het Huis der Lords heeft Lord Ellenborough zijne aangekondigde motie tot afkeuring der handelingen van het ministerie ingediend. Lord Panmore beantwoordt de verwijtingen van Lord Ellenborough, betreffende de wijze waarop de oorlog is gevoerd. Hij zegt, dat de motie alleen het gevolg is van partij-denkbeelden, maar dat zij geenszins is de uitdrukking van de openbare meening. Hij stelt de prealable kwestie voor. Lord Derby ondersteunt krachtiglijk de motie van Lord Ellenborough en verklaart zich bereid, om het bestuur in handen te nemen. Na eene langdurige discussie is de motie verworpen.

In het Huis der Gemeenten heeft Lord Palmerston geweigerd een dag te bepalen tot behandeling der motien van de HH. Layard en Milner Gibson.

FRANKFORT, 15 Mei. Men kent thans den tekst van de door den russischen gezant, den heer v. Glinka, aan de bondsvergadering op 30 April ingediende dépêche. In dit stuk zegt Rusland van oordeel te zijn, dat ten gevolge der aanneming van de twee eerste waarborgpunten, een resultaat is verkregen, dat de quæstiën, waarbij Duitschland belang heeft, zijn opgelost, en derhalve de hoop te koesteren, dat dit Duitschland zal bevestigen in zijne neutraliteit. Rusland echter zal zich niet verpligten de aan die punten gegeven interpretatie te handhaven, dan op voorwaarde van het behoud eener strikte onzijdigheid.

PARIJS, 14 Mei. Pianori is heden morgen ten vijf op de *Place de la Roquette* ter dood gebragt.

Men spreekt van eene dépêche van onzen gezant te Weenen, om Oostenrijk uit te noodigen, de militaire conventie te onderteekenen, of anders een categorisch antwoord te geven.

Men leest in de Tweede Editie van de *Amst. Cour.*:

LONDEN, 15 Mei. In den loop der beraadslaging, gisteren avond in het Hoogerhuis over de motie van lord Ellenborough gevoerd, deelde markies van Landsdowne aan het Huis mede, dat hij uit de meest officiële opgaven verzekeren kan, dat de Russen, sedert den aanvang van den oorlog reeds *honderd zeven en veertig duizend man* hebben verloren.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 14 Mei. Men verzekert dat er een nieuwe dépêche aan den franschen gezant te Weenen is verzonden, inhoudende den last om bij het Oostenrijksche gouvernement aan te dringen op de onderteekening der militaire overeenkomst, of althans om zich stellig te verklaren.

— Het is bepaald dat de groote tentoonstelling, ofschoon alle gallerijen nog niet gereed zijn, den 11 zal worden geopend. Men verwacht dat de toespraak des Keizers bij die gelegenheid, eene beduidende politieke strekking zal hebben.

— Den 12den heeft het hof van cassatie onder voorzitterschap van den heer Laplagne Barris, uitspraak gedaan over het beroep in cassatie van Pianori. Men merkte hierbij vele advocaten van het hof op. Ten gevolge van een bestaand gebruik worden elke week twee advocaten aangewezen om de cassatie der tot de doodstraf veroordeelden te ondersteunen. Doch op uitnoodiging van den president van het kriminele hof verscheen de president van den raad der orde, de heer Delaborde, bijgestaan door twee zijner ambtgenooten, om het hof eenige opmerkingen mede te deelen. Hij gaf aan het hof twee middelen aan de hand tot kassatie van het vonnis van het hof van assises; het eene gegrond op art. 332 van het Wetb. van Strafvordering, alsmede daarop, dat de president van het hof van assises van ambtswege een tolk aan Pianori had toegevoegd, die Italiaan is en slechs zeer onvolledig de Fransche taal verstaat; het tweede middel is dat de twee telegrafische depêches van 2 en 5 Mei waarbij de veroordeelde wordt beschuldigd van twee brandstichtingen als veroordeeld in Italie tot 12 jaren galeistraf wegens moord, en aangeduid wordt als een verschrikkelijk moordenaar, depêches welke ter zitting van het hof van assises zijn voorgelezen, niet voorafgelezen aan Pianori zijn medegedeeld, die geene genoegzamen tijd gehad heeft, om ze tegen te spreken.

De heer Royer, procureur-generaal heeft volgehouden dat geen der beide middelen gegrond was. Het hof heeft zich met deze conclusie vereenigd en na een half uur overwegens, het beroep in cassatie verworpen.

— Eene dépêche uit het kamp voor Sebastopol van gisteren, meldt, dat eene Russische kolonne in den afgeloopen nacht een uitval op den linkervleugel heeft bewerkstelligd, maar met een aanzienlijk verlies is teruggeslagen. Het verlies der engelschen was 5 dooden en even zoo vele gewonden.

— De heer Layard moet de bewoordingen zijner in het Lagerhuis voor te stellen motie eenigermate gewijzigd hebben, waarschijnlijk om de aanneming er van gemakkelijker te maken. Een groot aantal liberale leden heeft hem ten minste op deze voorwaarde hunne stem toegezegd.

— Men spreekt in Madrid van eene militaire expeditie naar de Kust van Afrika, deels om de bezittingen van Spanje aldaar tegen aanvallen van zeeroovers te beschermen, deels om de daarnaast gelegene landen te leeren kennen.

— Volgens onderscheidene dagbladen, heeft de smokkelhandel op de grenzen tusschen Spanje en Portugal, eene zoodanige uitbreiding gekregen, dat daaruit groote nadeelen voor den geregelden handel worden te gemoet gezien, indien de regering er niet in slaagt, daaraan paal en perk te stellen.

— Men meldt uit Rome, dd. 1 Mei. Gisteren is in de fransche kerk van den H. Lodewijk een plegtig *Te Deum* gezongen, om den Allerhoogste te bedanken wegens de redding van den Keizer der Franschen uit het groot gevaar, waarin hij verkeerd heeft. De leden der fransche ambassade bij den H. Stoel, de fransche kerkvoogden en andere personen, te Rome aanwezig, de direkteur en kweekelingen der fransche akademie, de generaal Allouveau Montreal, de staf en de fransche officieren waren daarbij tegenwoordig, benevens een groot aantal geloovigen.

BELGIE.

BRUSSEL, 14 Mei. De E. P. Hanset, overste-generaal der Carmelieten, geboren te Verviers en in 1854 gekozen, bevindt zich thans alhier, dalwaar hij, van twee broeders vergezeld, de voornaamste merkwaardigheden bezoekt. Deze eerbiedwaardige kloosterling, die ongeveer 50 jaren oud is, heeft verre reizen in Azie en Afrika gedaan; op 12jarigen leeftijd België verlaten hebbende, was hij er sedert dien tijd niet meer teruggekeerd. In 120 jaren heeft geen overste-generaal der Carmelieten België bezocht. De E. P. Hanset bezoekt tevens de kloosters van zijne orde. De twee paters, die hem vergezellen, zijn Italianen en zeer uitstekende mannen.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 15 Mei.

GETROUWD (10 Mei): G. A. Hoogmet M. E. Heyman.

BEVALLEN (10 Mei): H. P. Vos, geb. de Bruijn, D. — (11 Mei): P. C. van Campen, geb. de Bruine, Z.

OVERLEDEN (10 Mei): M. E. Palser, geb. Wick, 33 j.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 14 Mei. Belg. leen. 2½ pc. 53¼, Obligatiën 3 pc. —; id. 4½ pc. 93¼. Spanje —; 3 pc. 17⅞; Binnenl. 3 pc. 31½; Romeinen 5 pc. 81½; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 62½.

PARIJS, 14 Mei. Fransche 4½ pc. 93.20; 3 pc. 68.10; 3 pc. Spanje 31½; id. 1 pc. 18¼; 5 pc. Met. 83; Rom. Leen. 84.

LONDEN, 14 Mei. Consols 89, 3 pc. Spanje buitenl. 36⅝; 1 pc. dito 18⅝; Comité-Bewijzen 4⅛; Passive 3⅛; 5 pc. Rusl. 98; 4½ pc. dito 88⅛; 4 pc. Holl. 92¾; 2½ pc. id. 63⅛; 5 pc. Sardinië 85½; Brazilië 98½; 4½ pc. Peru 67½; Gren. uitg. 6⅝; id. werk. 16; 3 pc. Mexiko 20⅞; 4 pc. Portugal —; Turkije —; Ecuador —; Wissel op Amst. —.—.

WEENEN, 14 Mei. Met. 5 pc. 79¼; id. 4½ pc. 69½; Bank-Aktien —; Wissel op Londen 12.29; Amst. —; Parijs —; Goud 31¼; Zilver 28½; Nieuwe Leening —.

BERLIJN, 14 Mei. 3½ pc. Pr. Staatschuld —; 4½ pc. Rusland —; id. 5 pc. 97.

HAMBURG, 14 Mei. Spanje 3 pc. 29⅝; id. 1 pc. 17⅝; Rusl. 5 pc. —; 3 pc. Mexikanen —; 5 pc. Sardinië —; Wissel op Amst. —.—; Londen kort —.—.

FRANKFORT, 14 Mei. 5 pc. Met. 62¾; 1 pc. Spanje binnenl. $18\frac{1}{16}$; id. 3 pc. 31⅛; Wissel op Londen 3/m. —; Amsterdam —; Weenen 93⅝; Parijs 93¼.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

	pCt.		14 MEI 4½ u. gebl.		15 MEI 4 u. gebl.	
Nederl., Werkel. Schuld à	2½		$62\frac{7}{16}$	62½	62 [illegible]	[illegible]
Dito Dito	3		$74\frac{3}{16}$	74¼		
Dito Dito	4		$91\frac{5}{16}$	$91\frac{5}{16}$	91¼	$91\frac{5}{16}$
O. I. Leening 1844	4		91¼			
Amortis. Syndik.	3½		90¼			
Handel-Maatschappij	4½					
Haarlemmermeer	5					
Aand. Rijn-Spoorweg	4½					
„ Holl. Spoorw.-M.						
Obligatiën	4½					
Maatschappij van Weld.	4					
Aand. Ned. Bank						
België	4½					
Dito bij *Rothschild*	2½					
Frankrijk, Obligatiën	3					
Spanje, Onbep. Stukken	1		$18\frac{3}{16}$	18¼		
Dito	3		37¼	37¼	$37\frac{5}{16}$	
Dito Binnenl. à 6/m.	3		31¼	$31\frac{1}{16}$	31⅛	
Coupon-Bewijzen			4¼	$4\frac{1}{16}$		
Amortisable Schuld						
Portugal, te Londen	3		38⅝	$38\frac{5}{16}$	38⅜	
Dito Uitgestelde						
Rusl., bij *Hope* 1798 en 1816	5		102¾	102½		
Dito Dito 1828 en 1829	5		101¾	101½		
Cert. bij dito 1831 en 1833	5		83	82⅞		
Dito	4½		86⅞			
Dito bij *Hope*	4		76⅞	76⅜		
Dito bij *Stieglitz en C^o^.*	4		76	75¾		
Dito bij id. 5de Serie	4		75⅞			
Certifikaten te Hamburg	5		84½			
Inschrijving in Assignat.	6					
Certifikaten van dito	6		59⅜			
Engelsche Russen						
Polen, Certifikaten	4					
Dito Aand. met Lot. fl. 500			142½			
Oostenrijk, Metalliek	5		$60\frac{5}{16}$	60	60⅛	
Dito Nieuwe 1847	2½		$31\frac{5}{16}$	31	31⅛	
Dito 1851 en 1852	2½		$31\frac{5}{16}$	31	31¼	
Dito Nieuwe	5		72¼	$72\frac{5}{16}$	72⅜	72⅛
Dito 1854	5		72¼	$72\frac{5}{16}$	72⅜	72⅛
Ween. Bank bij *Goll en C^o^.*	5					
Dito	4					
Aand. met Loting fl. 250						
Nieuwe dito 1854		*f*				
Pruissen	4½					
Amerika, Bank-Aktiën Cert.						
Dito Orig.						
Napels, Cert. *Lam. en Bouwer*	5					
Denemarken, Leen. te Lond.	3					
Louisiana bij *Hope*	5					
Braziliën	5		98⅜			
Dito 1843	5		96¼			
Mexiko	3		$19\frac{15}{16}$	19⅞	20	
Dito Onbepaalde			$19\frac{15}{16}$	19⅞	20	
Peru	4½					
Grenada, à £ 100	2½		15½	15½		
Dito Uitgestelde			6⅝	6½	6⅝	
Ecuador à £ 100			3			
Venezuela, à £ 100	3¾		27½			
Dito Uitgestelde	1¼					
Grieken, te Londen	5					

Nat. Met. 63⅞, 64; Stieglitz 5 pCt. $80\frac{15}{16}$, ⅞.

Van de genoteerde fondsen was de omzet alleen in Holl. bij vaste maakt van eenige beteekenis, terwijl in geene der overige soorten iets merkwaardigs omging.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 3 pCt. Diskonto 3 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* $56\frac{5}{16}$	Livorno	2/m.	*f* 39¼
„	zigt	„ $56\frac{11}{16}$	Napels	„	„ 85⅜
Bordeaux	2/m.	„ 55⅞	Petersburg	„	„ 1.74
„	zigt	„ 56	Weenen	6 w.	„ 27¼
Madrid	3/m.	„ 243	Augsburg	„	„ 35⅜
Cadix	„	„ 243	Frankfort	„	„ 100
Seville	„	„ 240	Hamburg	2/m.	„ [illegible]
Bilbao	„	„ 241	„	zigt	„ 35[illegible]
Lissabon	„	„ 41½	Londen	2/m.	„ 11,80
Porto	„	„ 41½	„	zigt	„ 11,87½
Genua	2/m.	„ 46¼	Rotterdam		„ [illegible]

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.

Metalliek	*f* 23,50	„ —	Pruissische	*f* 35¼	„ —
Napelsche	- 25,60	„ —	Spaansche	- 2,30	„ —
Div. in £St.	- 11,80	„ —	Hamb. Russ.	- 34½	„ —
Eng. Russen	- 11,80	„ —	Russ. in Z. R.	- 35¼	„ —
Fransche	- 56½	„ —	„ Pap. „	- —	„ —
Belgische	- 56½	„ —	Pools. in Fl.	27½	„ —

Coup. Spanje Buitenl. *f* 11 75.

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à *f* 10 per Stuk	*f* 9,75	a	9,85
Oude Gerande Dukaten	„ 5,55	„	5,65
Wigtige Souvereinen	„ 11,85	„	11,95
„ Pistolen	„ 9,65	„	9,75
Stukken van 20 Francs	„ 9,45	„	9,55
Baren Goud en Specien à *f* 1442,60 per Ned. ℔ fijn 10½ à 11½ pm.			

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters per Stuk	*f* 2,55	à	2,60
Stukken van 5 Francs	„ 2,32	„	2,36
Brabandsche Kroonen	„ 2,65	„	2,70
Fransche	„ 2,70	„	2,75
Pruissische Daalders	„ 1,77	„	1,80
Zilver 1000 à 980	*f* —,—	à	[illegible]
„ 900 à 700			[illegible]

Het algemeen kantoor van administratie aldaar, onder direktie van Stadnitski en van Heukelom c. s., heeft bekend gemaakt, dat de coupons van door hetzelve uitgegevene certifikaten van Russische Fondsen, verschenen 1°. Jan. 1855, van heden af zullen worden betaald ten kantore van de Ontvang- en Betaalkas, als: van 6 pCt. in assignatien, groot Rs. 30, met *f* 15,40, en van 6 pCt. in zilver, groot Rs 15 met *f* 25.94.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 14 Mei. Schenk, Aidina Anna Susanna, Suriname. - Oelsen, Zampa, Malaga.

HELVOET, 14 Mei. Wierckx, Reijerwaard, Banjoewangie. — Voor den wal: Bonjer, den Elshout, Banjoewangie. - Teerlink, Weltevreden, id.

BROUWERSHAVEN, 14 Mei. Janzen Jr., Brouwershaven Banjoewangie naar Rotterdam. - Tonjer, Everdina Elisabeth, id.

UITGEZEILD:

TEXEL, 14 Mei. Van Eijk Meekman, Koning Willem II, Batavia. - Haasnoot, Albatros, id. - Hofstee, Wassenaar, id. - Scheeve, Adrianus en Willem, Suriname.

HELVOET, 14 Mei. De Boer, Elisa, Cagliari.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 15 Mei in lading naar:

Keulen	J. R. Wilson, Collo N°. 3.
"	H. Daubenspiek, Jonge Ludwig.
Manheim	P. Eidam, die Harmonie.
Ludwigh & Manh.	J. Hartman, Eleonora.
Dusseld. & Neus	J. H. W. van Booven, Niederrein N°. 1.
Duisburg	A. Deinum, Mercur.
Frankfort	G. Caldenhoven, Frankf. N°. 25.
Weesel	P. J. Balk, Vrouw Rebecca.
Mainz	G. Reigert, Mainz N°. 4.
Heilbron	M. Schmitt, Wassington.
Urdingen	J. Hell, Johannes.

Rijnhoogte ARNHEM 14 Mei 1 el 98 duim.
KEULEN 14 " 10 vt. "

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

ROTTERDAM, 14 Mei. Tarwe. Puike N. Zeeuwsche, Vlaamsche en Overm. *f* 428, 443; Middelsoort *f* 393, 413; Blaauwe dito *f* 345, 375; Zomer dito *f* 345, 405. — 160, 161/2 ℔ Hoogl. Kleefsche *f* 453, 460, 470; 160, 161, 162, 163, 165/2 ℔ Bovenlandsche Rts *f* 430, 435, 450, *f* 453, *f* 480; 158, 160/2 ℔ Bovenlandsche *f* 420, 420, *f* 425. — Rogge. Zeeuwsche en Vlaamsche *f* 300, 315; Noordbrabandsche *f* 285, 291. — 156/2 ℔ Engelsche *f* 345; 147, 150, 151/2 ℔ Mecklenburger *f* 315, 325, 330; 143, 144, 147/2 ℔ Deensche *f* 285, 300, 315; 143, 146/2 ℔ Zweedsche *f* 310 bij partij, *f* 316; 145/2 ℔ Archangel *f* 325; 146/2 ℔ Geldersche *f* 316; 143, 144/2 ℔ Bovenlandsche *f* 305, 309. — Garst. Zeeuwsche en Vlaamsche Winter *f* 177, 189; Zomer *f* 180, *f* 192. — Haver. Zeeuwsche en Polder Korte *f* 144, 150; dito en dito Voeder *f* 126, 141; Ligte dito *f* 111, 126. — Boekweit. Noordbrabandsche op 140/2 ℔ *f* 275, 280; Grootbrabandsche *f* 278; Holsteinsche *f* 263, 265, 266, *f* 270; Rijn *f* 277; Oost-Vriessche Veen *f* 255. — Boonen Zeeuwsche Paardeboonen *f* 252, 261; Duiveboonen *f* 278, 293; Walchersche Witte *f* 495, 510; Zeeuwsche dito *f* 450, 495; Walchersche Bruine *f* 368, 383; Zeeuwsche Bruine *f* 338, 360. — Erwten. Walchersche Blaauwe *f* 315, 330; Zeeuwsche dito *f* 300, 323; dito groote *f* 315, 358; dito Witte *f* 293, 300; dito Groene *f* [illegible], 293; Geldersche dito *f* 360, 390. — Bruin Mosterdzaad *f* 19, 20, Geel dito *f* 18½, 20 per Mud. — Raapkoeken *f* 88, 93. Lijnkoeken *f* 140, 150 per 1040 St.

Ter Beurze is verkocht: Tarwe. 160/2 ℔ Hooglandsche Kleefsche *f* 460. — Rogge. 152/2 ℔ Engelsche *f* 330; 140/2 ℔ Munstersche *f* 295; 146/2 ℔ Deensche *f* 308; 145, 147/2 ℔ gedroogde dito *f* 315, 320; 142/2 ℔ Reval *f* 350; 143/2 ℔ Riga *f* 315; 142/2 ℔ Liebau *f* 332. — Gerst. 126/2 ℔ fijne Deensche *f* 185; 128/2 ℔ Zweedsche *f* 184, 186. — Boekweit. Holsteinsche op 140/2 ℔ *f* 272.

SCHIEDAM, 14 Mei. Rogge. Verkocht: 145/2 ℔ gedr. Deensche *f* 315 kont; 142/2 ℔ Libau *f* 332 kont; 147/2 ℔ gedr. Deensche *f* 320 6/w.; 142/2 ℔ Reval *f* 350 6 w.; 143/2 ℔ Riga *f* 315 6/w.; 147/2 ℔ ligt gedr. Mecklenburg *f* 320 3/m. — Gerst. 128/2 ℔ Zweedsche *f* 184 kont., *f* 186 6/w.; 126/2 ℔ Deensche *f* 185 3/m. — Moutwijn *f* 19,50; Jenever *f* 25; Amst. Proef *f* 26,25, per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

PRIJZEN DER PERCEELEN,

Geveild op Maandag 14 Mei, in het O. Z. Heeren Logement.

1. Een Huis, Achterhuis en Erve, Molensteeg, K 343; *f* 3025, *f* 100, F. Reijsenbach.

2. De helft in den Wind-Korenmolen *de Kat*, met de vaste Gereedschappen, Bolwerk Karthuizers bij de Zaagmolenspoort, PP 147; *f* 6500, P. D. Lusink, Jr.

5. Een dito, N. Z. Armsteeg, L 470; *f* 1375, *f* 14, R. W. Hartgerink.

6. Een dito, Haarlemmerdijk, UU 350; *f* 3800, *f* 25, Opgeh.

7. Twee Huizen en Erven, Kleine Houtstraat, UU 814 en 815; *f* 1400, J. W. te Bensel.

N°. 3, 4 en 8 zijn niet geveild.

Advertentiën.

Wij hebben nieuwe Sigarenpijpjes ontvangen; ze zijn van zacht wit hout, imiteren mooi-aangerookte meerschuimen pijpjes, zijn ligt en aangenaam in den mond, absorberen den bitteren smaak die zich in andere pijpjes dikwijls ophoopt en, wij durven bijna zeggen, verhoogen den smaak van de sigaar; den prijs durven wij echter niet noemen uit vrees dat de lezer dan aan genoemde goede eigenschappen niet gelooven zal — zoo goedkoop zijn ze.

VERKOOPHUIS en de bekende Dépôts. (952)

H. J. VAN OGTROP, Makelaar, zal op Dingsdag den 29sten Mei 1855, des avonds na Vijf Ure, in het voormalig *O. Z. Heeren-Logement*, ten overstaan van den Notaris A. B. ZUURE, verkoopen:

Een extra hecht, sterk en weldoortimmerd **WINKELHUIS en ERVE**, waarin sinds een aantal jaren *Horologiemakers-Affaire* is uitgeoefend, in de Runstraat bij de Keizersgracht, KK 462. Breeder bij Billetten te zien des Dingsdags, Donderdags en op den Verkoopdag van 11 tot 1 ure. De Bewijzen van Eigendom en de Veilconditiën zijn vier dagen vóór en op den Verkoopdag ter lezing, ten kantore van gemelden Notaris, op den Singel bij het Koningsplein. (921)

---

(674) De Uitgever G. B. VAN GOOR te Gouda, debiteert met uitmuntend succes:

Eerste Grondbeginselen der Natuurkunde

VAN DEN

MENSCH.

Een populair Leesboek over het zamenstel des menschelijken ligchaams en de verrigtingen van zijne deelen,

DOOR

Dr. D. LUBACH.

Met 167 fraaije tusschen den tekst gedrukte Houtsnee-Figuren.

Ingenaaid. . . . . *f* 3.60
In geprest linnen band met Verg. Rugtitel. . *f* 3.90

Bij de loffelijke zucht van den tegenwoordigen tijd om algemeen nuttige kundigheden te verspreiden, moet het met regt verwondering baren, dat aan de Natuurkunde van den Mensch nog zeer weinig gedacht werd, zoodat vele menschen, die van velerlei wetenschap en kennis weten meê te praten, geheel vreemd zijn met het zamenstel van hun eigen Ligchaam en met de verrigtingen van ieder zijner deelen. En toch, wie zal het hoogst nuttige en noodzakelijke van deze kennis loochenen? Dr. LUBACH levert in dit Werk, het eenige oorspronkelijke dat in ons land het licht zag en dat met eene menigte ophelderende fraaije Houtsneden prijkt, een beknopt en duidelijk, [illegible] mensch, die beseft, dat een groot deel van ons geluk geheel afhangt van den staat onzer Aardsche Woning, en dat de psysiologie van den mensch in regtstreeksch nut alle andere kennis te boven gaat, zal zich gewis met dit zoo fraaije als goedkoope Werk van nabij willen bekend maken, terwijl ook Heelkundigen en Studerenden het zeker gaarne zullen aanschaffen, om er bij hunne Studien gebruik van te maken.

---

(951) Bij Gebr. VERHOEVEN te 's Bosch, komt [illegible] van de pers:

ARS DICENDI

PRISCORUM POTISSIMUM PRAECEPTIS ET EXEMPLIS ILLUSTRATA

JOSEPHO KLEUTGEN Soc. Jesu.

Editio altera, emendata et aucta I—X, 414 pag. groot [illegible]
Prijs . . . . *f* 1.[illegible]

De Eerw. Pater KLEUTGEN, reeds allergunstigst beke[nd] door zijne werken *uber die alten und die neuen schul[e]* en *die Theologie der Vorzeit vertheidigt*, heeft door [het] uitgeven van dit handboek der welsprekendheid en dic[ht]kunde in eene groote behoefte voorzien. 't Is wa[ar] werken over de *Ars Dicendi* ontbraken er niet; ma[ar] wat er ontbrak, was een degelijk (*) Handboek, waarin [de] beste voorschriften der Ouden en der Nieuweren duidelij[k] beknopt en in goed Latijn vervat waren, door voorbe[el]den uit ongewijde en gewijde latijnsche schrijvers opge[]helderd, en volgens een door rijpe ondervinding verkre[]gen studieplan ingerigt. En dit alles, wij durven h[et] vrijmoedig zeggen, is in deze *Ars Dicendi* te vinde[n]. Eenige leemten en onnaauwkeurigheden, in de eers[te] romeinsche uitgave te vinden, zijn voor deze tweede ui[t]gave door den schrijver zelven verbeterd. Wij bevelen de[r]halve dit Handboek aan alle beoefenaars der welspreken[d]heid en dichtkunde ten dringendste aan, daar wij over[]tuigd zijn, dat het hunne goedkeuring weg zal dragen.

DE UITGEVERS.

(*) In de voorgaande advertentiën is bij vergissing *dagelijk* in plaats van DEGELIJK geplaatst.

---

(893) Bij JOH. NOMAN EN ZOON, te Zalt-Bommel, i[s] van de pers gekomen en alom verzonden:

EENE GOEDKOOPE EN TWEEDE DRUK VAN HET WERK

SLAVEN EN VRIJEN

onder de Nederlandsche Wet

DOOR

Dr. *W. R. van Hoëvell.*

[illegible] verkocht, is thans, *op van onderscheidene kanten te kennen gegeven verlangen* eene *zeer goedkoope tweede druk* verschenen, ten einde iedereen in de gelegenheid te stellen, zich dit werk aan te schaffen, op dat daardoor de afschuw van Slavernij in onze eigen Koloniën, zich meer en meer onder het volk verspreide en de geheele natie tot hare bestrijding worde opgewekt. Terwijl de vorige druk *f* 6.80 kostte, komt deze nette uitgave in postformaat in twee deelen, slechts op *f* 2.60 te staan

---

HOLLANDSCHE IJZEREN SPOORWEG-MAATSCHAPPIJ.

VOORLOOPIGE ZOMERDIENST beginnende 15 Mei 1855.

VAN AMSTERDAM NAAR ROTTERDAM.

Vertrek van Amsterdam.	* Halfweg.	Haarlem. Aank.	Haarlem. Vert.	* Vogelenzang.	* Hilleg. beek.	* Veenenburg.	* Piet-Gijzenbr.	* Warmond.	Leiden. Aank.	Leiden. Vert.	* Voorschoten.	* N. Oostinde.	's Gravenhage. Aank.	's Gravenhage. Vert.	* Rijswijk.	Delft. Aank.	Delft. Vert.	Schiedam. Aank.	Schiedam. Vert.	Aankomst te Rotterdam.
														7^{30}	7^{35}	7^{44}	7^{47}	8^{4}	8^{7}	8^{15}
8^{30}	8^{47}	9	9^{5}	9^{20}	DOOR	9^{33}	9^{44}	9^{56}	10^{2}	10^{7}	10^{18}	10^{33}	10^{37}	10^{42}	10^{49}	10^{58}	11^{1}	11^{19}	11^{22}	11^{30}
11^{39}	DOOR	11^{58}	12^{3}	12^{16}	DOOR	12^{31}	12^{42}	DOOR	12^{58}	1^{3}	DOOR	DOOR	1^{30}	1^{35}	DOOR	1^{50}	1^{53}	2^{10}	2^{13}	2^{21}
†1^{30}	1^{47}	2	2^{6}	2^{21}	DOOR	2^{36}	2^{46}	2^{58}	3^{4}	3^{10}	3^{21}	3^{36}	3^{40}	3^{47}	3^{54}	4^{3}	4^{6}	4^{22}	[illegible]	[illegible]
4^{30}	4^{47}	5	5^{5}	5^{20}	DOOR	5^{33}	5^{44}	5^{56}	6^{2}	6^{7}	6^{18}	6^{33}	6^{37}	6^{42}	6^{49}	6^{58}	7^{1}	7^{19}	7^{22}	7^{30}
7^{30}	7^{47}	8	8^{5}	8^{20}	8^{28}	8^{33}	8^{46}	8^{58}	9^{4}	9^{9}	9^{20}	9^{35}	9^{39}	9^{44}	9^{51}	10	10^{3}	10^{20}	10^{23}	10^{31}

VAN ROTTERDAM NAAR AMSTERDAM.

Vertrek van Rotterdam.	Schiedam. Aank	Schiedam. Vert	Delft. Aank.	Delft. Vert.	* Rijswijk.	's Gravenhage. Aank.	's Gravenhage. Vert.	* N. Oostinde.	* Voorschoten.	Leiden. Aank.	Leiden. Vert.	* Warmond.	* Piet-Gijzenbr.	* Veenenburg.	* Hilleg. beek.	* Vogelenzang.	Haarlem. Aank.	Haarlem. Vert.	* Halfweg.	Aankomst te Amsterdam.
6^{45}	6^{53}	6^{56}	7^{13}	7^{16}	7^{25}	7^{30}	7^{37}	7^{42}	7^{57}	8^{7}	8^{12}	8^{19}	8^{31}	8^{44}	8^{48}	8^{56}	9^{10}	9^{15}	9^{29}	9^{45}
†9^{45}	9^{53}	9^{56}	10^{13}	10^{16}	10^{26}	10^{32}	10^{37}	10^{42}	10^{57}	11^{7}	11^{12}	11^{19}	11^{31}	11^{44}	DOOR	11^{55}	12^{9}	12^{14}	12^{28}	12^{45}
11^{45}	11^{53}	11^{56}	12^{13}	12^{16}	DOOR	12^{31}	12^{36}	DOOR	DOOR	1^{3}	1^{8}	DOOR	1^{25}	1^{38}	DOOR	1^{49}	2^{3}	2^{8}	DOOR	2^{36}
3	3^{8}	3^{11}	3^{28}	3^{31}	3^{41}	3^{47}	3^{52}	3^{57}	4^{12}	4^{22}	4^{27}	4^{34}	4^{46}	4^{59}	DOOR	5^{10}	5^{24}	5^{29}	5^{43}	5^{50}
7^{43}	7^{53}	7^{56}	8^{13}	8^{16}	8^{26}	8^{32}	8^{37}	8^{42}	8^{57}	9^{7}	9^{12}	9^{19}	9^{31}	9^{44}	DOOR	9^{55}	10^{9}	10^{14}	10^{28}	10^{44}
9^{30}	9^{38}	9^{41}	9^{58}	10^{1}	10^{11}	10^{17}														

AANMERKINGEN.

Op de *Halten*, welke met een * zijn aangeduid, worden Reizigers opgenomen, voor zooveel er plaats in de Rijtuigen voorhanden is.

Op Zon- en Feestdagen zullen de *Halten*, met uitzondering van die aan de *Hillegommerbeek*, met alle treinen worden opgehouden, voor zoo ver dit verlangd wordt.

† Deze Treinen bestaan alleen uit Rijtuigen van de Eerste en Tweede Klasse, en zijn slechts provisioneel.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.